

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den

Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. I. Miles literas salui conductus Principis discernens, an asylo
gaudeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

in Ind. l. 3. c. 5. n. 7. vide latè Dianam & citatos p. 2. t. 12. & 14. ubi multis questionibus excutit etiam decreta Urbani VIII.) & circa diuina officia, horas canonicas, & distributiones satis conformiter statuerunt. Præscriptum tamen tempus quo adesse quemque oporteret, & seruitium quod præstare, magis remisit Trid. l. 22. c. 3. ad iudicium Ordinarij in verb. *personalius competens sibi seruitium iuxta formam ab Episcopo præscribendam quolibet die statuto non impleuerint* &c. vt in Synodo 1. & 2. prouinc. Mechlin. à Sede apostolica approbata, ac alijs quædam circa diuinum officium celebrandum, præsentia ac distributiones statuta sunt: quæ non verbotenus consonent cum Basiliensi; vt illius clausula irritans eatenus cesset, nec vbiq; recepta erat: substantia tamen eiusmodi decretorum, quatenus intacta sunt, omnino est retinenda.

Et hic reminiscendum quod Concilium Trid. l. 22. c. 3. decreuerit, vt clerici seruitium præstent in re diuina, iuxta formam per Episcopos præscribendam, adeo vt quod in huiusmodi statutis mutandum emendandumue dixerit, non obstante exemptione, seu consuetudine immemoriali, priuilegio, seu iuramento, sine difficultate recipiendum sit: cum eis deroget d. c. 3. f. 22. Conc. Trid.

Id quod multò magis dicendum est de ijs, quæ Episcopi de diuino cultu decreuerint in Synodis dicecesanis, ac multò maximè quæ in prouincialibus, ac nominatim prouinciali Mechliniensi an. 1607. à Paulo V. probata: Breui dato 4. kal. Maij 1608. in quo hæc verba leguntur: *quemadmodum etiam hortamur, atque Apostolica auctoritate, quam à Deibeneuolentia licet immeriti accepimus, iubemus, vt eius Synodi decreta omnia, quæ ad sacrorum canonum præscriptum omnes istius prouincie Episcopi, omnesque eorum diæcesanos (nota) obstringunt; ab omnibus quàm*

diligentissime, & inuiolatè seruentur. adeo vt & ipsi Ordinarij, super hac re constituendo, contra illorum formam ordinare non possint, nec quicumque dicecesani iisdem contraherent.

Hæc igitur omnibus iuxta se positis, quam rectè singula ab Episcopo mutata, emendata, probata sunt, facillè elucescet.

De immunitate ecclesiæ.

RESPONSVM I.

Miles literas salui conductus Principis discerpens an asylo gaudeat?

IN constitutione Gregorij XIV. super confugientibus ad loca sacra extrahendis edita, exceptum est crimen læsæ Maiestatis. Miles literas securitatis, siue salui conductus, discerpit, & pedibus conculcauit; cum prædabundo illi rure opponerentur, procul dubio reus est læsæ Maiestatis. l. 1. D. ad l. lul. maiest. Boer. decis. 179. *Vvesenbec. in parat. D. ad leg. lul. maiest. & quos ibi allegat. n. 4. Tuschus v. maiestatis. concl. 7. n. 18. et & qui statuas, vel imagines Principis conuellit, & deiecit. l. non contrahitur. l. qui statuas. l. famosi. D. ad leg. lul. maiest. nihilominus dicendum est, hunc militem gaudere immunitate. quippe non omne crimen læsæ maiestatis excluditur. vt in lur. pont. nou. Anal. diximus tit. de immunit. eccles. n. 16. in fin. sed illud solum, quod in personam ipsius Principis commissum est. atqui miles hic nihil in personam commisit, neque in ipsum Principis contemptum primariò; sed petulans, furens, prædabundus, & dolore, quamuis improbo atque iniusto, incitatus, quod per conductum illi prædam sibi destinatam amitteret,*

1. Reus est læsæ maiestatis.

2. Sed solum maiestatis in personam Principis crimen asylo priuat.

3. Quale hic non est.

S teret,

teret, literas fregit. Quæ circumstantiæ valde in crimine læsæ maiestatis considerandæ sunt, *l. famosi. §. hoc tamen. D. ad l. Iul. maiest. VVesenbec. vbi sup. n. 6.* atque ita arbitrariè tantum puniendus est. *Boër. & citati à VVesenb. vbi supra.* quamuis crimen maiestatis factò, vel violatis statuis, vel imaginibus maximè exacerbetur in milite. *d. l. famosus. in fin.* cum aliàs extremum supplicium læsæ maiestatis reis debeatur. *l. 1. 2. 3. 4. D. l. quisquis C. ad leg. Iul. maiest.* Cæterum si qui imagines, statuas, arma, titulos Principis deiiciunt, atque confringunt, quo ostendant se ab eo deficere, & alterius fortè Principis arma refigunt, quem adsciscunt, cū primariò ea res tendat in Principis, & reipub. læsionem, non minus ferè quàm si attentaretur in ipsius personam, procul dubio ad supremum gradum læsæ maiestatis id pertinet. perduellionis & rebellionis crimen habet. *d. l. 1. D. ad l. Iul. maiest.* cum opera sint ea rebellionis, adeoque eorum poenæ debeantur. *extranag. qui sint rebelles.*

Sed quoniam maiestatis reos extrahere ex loco sacro per dictam Gregorij XIV. constitutionem non licet, nisi in personam ipsius Principis crimen commissum sit, obstat ea constitutio: nisi fortè de primis rebellionis authoribus agatur. cum Reges & Principes, qui reip. causâ sunt, sæpe minoris æstiment commissâ in personam suam, quàm maiestatis suæ reputam, & reip. euerfionem.

RESPONSVM II.

De immunitate homicidarum non proditoriorum.

Quàm difficilis est inquisitio an homicidium ex proposito, industria, insidijs, & proditione sit commissum; tam pericu-

losum est telū bombardæ, sceloporum, & multis casibus fortuitis obnoxium. Christophorus Joannè bombardæ traiecit; ad ecclesiam confugit: quæritur an asylo gaudeat: & ex factò an fortuitum sit homicidium; an præmeditatum, an ex insidijs, & proditione; & ex quali ex his ad ecclesiam confuga immunitatem consequatur?

Ea de re diximus in *l. part. non anal. h. 1.* non proditorium homicidium, quamuis præmeditatum, industrium, atque insidiosum immunem esse: ex bulla Gregorij XIV. quæ homicidia proditorios aut assassinos, aut homicidia in ecclesijs, aut cimiterijs committentes dumtaxat excipit, & insidiarum tantum meminit quoad latrones & grassatores, itinera frequentata, vel publicas stratas obfidentes; qui viatores ex insidijs aggrediuntur. addit Diana. *tract. de immunitat. ecclesiarum ref. 33.* non tantum præmeditatum, *ref. 5.* insidiosum, *ref. 35.* inimicum reconciliatum, & ut videtur, venenosum immunitate gaudere: quod bulla Gregorij proditorios dumtaxat excipiat, ut diximus: adeoque corrigat ius commune: *c. 1. X. de homicid. industrium & insidiosum repellens, & reconciliatus cauere debuerit, quasi semper inimicus: & proditio non fit, vbi nullus unquam præcessit rancor: neque proditor, qui occidit inimicum a cerigo. d. ref. 5. & 35.* vbi in eam sententiam Bartolum citat. & *plures alios.*

Et quamquam *vbi supra n. 10.* industrios & insidiosos homicidas non repelli existimarem; non tamen id tribui iuris communis correctioni, sed interpretationi cum nullibi dicat ipse Gregorius se canones extractionem permitteutes restringere: sed contra *aliquid ad terrorem, inquit, delinquentium, & ad coercenda facinora ultra id, quod prisca illa maiorum nostrorum disciplina, & vetus sacrorum canonum nec-*

4.
Quamuis
in milite
gravius.

5.
Perduellio
asylo an
priuet.

7.
Cedes per
bombardæ
vt ambig.
ua.